

DEO. OPT. MAX. VNI ET TRINO VIRGINIQUE DEIPARÆ ET S. LVCÆ
ORTHODOXORVM MEDICORVM PATRONO.

QVÆSTIO MEDICA.
CARDINALITIIS DISPVTV. MANE DISCVTIENDA
IN SCHOLIS MEDICORVM, DIE IOVIS XXIV. MARTII,
M. IOANNE DV CLEDAT Doctore Medico, Præside.

An optima condimenta ab alimentis petenda?

99⁸

ALIMENTA augendæ nostræ substantiæ comparata vix vlla reperias, quæ sine aliquo coctionis mistionisve lenocinio nobis ita concilientur ut profint. Hominum primi obuijs & crudis dapibus vsi, documento fuere posterioribus ad condimentorum inuentionem; admista sunt primum condimenta cibus ut asperior eorum vis mitioris naturæ permissione leniretur: deinde vtilitati voluptas superuenit, & placitum potius fuit profuturo: sic aromatis & vnguentis luxuries abusa est, non tam in condimenta ciborum, quam in gulæ irritamenta.

OPTIMUM condimentorum genus est, quod nullum naturæ facessit negotium, & dapes quibus admiscetur, non solum palato commendat, sed etiam in ventriculo adeo concoctu faciles reddit, ut bonum alimentum abunde suppeditent sine pluribus excrementis. Quæ duntaxat placent gustui, corrumpunt magis alimenta, quam condiunt; atque idcirco repudianda sunt maxime: cum eis, ventriculo acrior pugna ineunda est; hinc turbatur sæpè aluus & corpus vniuersum debilitatur. Eiusmodi sunt aromata, & quæ vulgo species appellantur, omnia *ἀρωματισ* relinquenda. An potius interdicienda omnibus, quia blanda venena sunt?

MIRVM quomodo non cauetur legibus, ut Medicos, obsonatores consulant; nam coquos *ὀψοποι* tam decet obtemperare, quam pharmacopœos *ιατροί*: sed nemo videt publicæ salubritati. Medicum si audirent obsonatores, coctione mitigarent cibos, condirent aquâ, sale, oleo, vino, lacte, oleribus, vuis passis, ficibus, pineis nucleis, amygdalis, pane, succis carniū, piscium, melle, saccharo, & cæteris eiusmodi quæ alunt: Species valere iuberent, aceto, sinapi prorsus abstinere, omphacis parcè vterentur; quamquam tutius vsurpare possunt. Denique medicamentis nunquam labefactarent cibos.

VTILIS venit cibus gratia, cum aliorum ciborum permissione, & iucundiora sunt, & magis alunt. Nulla quidem ferè sunt alimenta, quæ non emendanda sint: verum alimentis contraria vi præditis melius corriguntur: ab alimentis autem tam grati sapes, quam ab vllâ aliâ re, peti possunt; calida frigidis, humida siccis benè miscentur; mollibus dura franguntur, tenuia densantur crassis, ut eorum temperata vis meliori vberiorique alimento nos reficiat. Inde vix quicquam perit, pauca reliquæ, non grauat stomachus, facillè diditur in partes corporis, qui elicitur gratissimus humor. Aromata & quæ alendi vi carent condimenta omnia, gulæ quidem placent, sed ventriculum lædunt sæpissime, aluum turbant, alimentorum magnam vim malè perdunt, & peregrinitate ac pretio magis quam vtilitate primum æstimata sunt.

QVÆ damnatur ciborum varietas, prudentium virorum olim institutum fuit, cum certâ ratione mensis apponebantur, quæ se mutuò temperarent; corruperunt bonum morem *ἡθους*, varietatem sine ratione secuti: addiderunt etiam alimentis medicamenta; rei optimæ pessimam rem. Laudantur Medici qui solis alimentis morbos curant; Explodantur qui alimenta medicamentis inquinant: aromata solis medicamentis *ἐπιμαγεσται*: ne quidem satis tutò vino infunduntur. Heroum delicia *ἡρώων*, longè præstat vino aromatiti, quod nostri hypocratiū dicunt. *οὐ δὲ μίχουλα* miscere, Medicis religio sit.

Ergo optima condimenta ab alimentis petenda.

Proponebat Lutetiæ IOAN. ANTONIVS BOVRGAVD Montisburgæus, A. R. S. H. M. DC. L.